

EQUALIS

Analyse

Barsel i musikbranchen

Kunstneres vilkår, forventninger
og erfaringer

Om rapporten

Analysen er udarbejdet af Tænk tanken EQUALIS for Koda, Dansk Musikerforbund og Dansk Artistforbund.

Om Koda

Koda er en musikrettighedsorganisation med over 50.000 medlemmer bestående af komponister, sangskrivere og musikforlag. Koda arbejder for at sikre, at deres medlemmer får en rimelig betaling fra dem, der bruger musikken, og for at gøre musikbranchen mere bæredygtig. Socialt, miljømæssigt og økonomisk.

Om Dansk Musikerforbund

DMF er fagforening for musikere, og organiserer musikere, solister, sangere, dj's, musikundervisere og alle musikkens øvrige kunstnere, der arbejder med musik og lyd i bredeste forstand.

Kort om undersøgelsen

Analysens datagrundlag bygger på registerdata, interviews og spørgeskemadata for medlemmer af Koda mellem 20 og 55 år. Registerdata udgør fundamentet for kategorisering af Kodas medlemmer i forskellige beskæftigelsesprofiler. Denne kategorisering er foretaget blandt medlemmer, der har modtaget mere end 5.000 kr. i Koda-udbetaling i år 2022, og dækker dermed en gruppe på 2.864 medlemmer. Vi har derudover gennemført en interviewundersøgelse med 12 Koda-medlemmer, tre mænd og ni kvinder, der enten har fået børn eller gjort sig overvejelser om at få det. Sideløbende har 289 Koda-medlemmer besvaret spørgeskemaundersøgelsen sendt ud via Kodas nyhedsbrev. Dataindsamlingen er foretaget i efteråret 2024.

Om Tænk tanken EQUALIS

Tænk tanken EQUALIS arbejder for at fremme missionen om lige muligheder for alle, uanset køn, på arbejdsmarkedet. EQUALIS er en non-profit og politisk samt kommercielt uafhængig tænketank, der arbejder vidensbaseret, løsningsorienteret og partnerskabssøgende.

Om Dansk Artist Forbund

DAF er et fagligt forbund og professionelt fællesskab for musik og fysisk scenekunst. DAF repræsenterer artister, der arbejder i musik, scenekunst og underholdningsbranchen.

EQUALIS

Indhold

01. Indledning	4
02. Konklusion	6
03. Hvad kendetegner musikbranchen?	10
3.1 Kunstnere i musikbranchen har ikke lige adgang til barselsdagpenge	11
04. Hvilke barrierer oplever kunstnerne i musikken i relation til karriere og børn?	18
4.1 Reglerne for barsel og barselsdagpenge i musikbranchen er uklare	19
4.2 Det opleves som nødvendigt at slå igennem i musikbranchen før, man får børn	21
4.3 Manglende hensyn til graviditet i musikbranchen er udfordrende for kvinders karriereudvikling	24
4.4 Kvinder bekymrer sig om barselsfravær, og bekymringen har betydning for afholdelse af barsel	28
4.5 Kulturen i musikbranchen betyder, at mange arbejder under barsel	31
4.6 Det er lettere for mænd end kvinder at veksle mellem arbejde og forældreskab	34
05. Hvilke muligheder oplever kunstnere i musikken i relation til karriere og børn?	36
5.1 Arbejdsformen er meget fleksibel, og det er en fordel, hvis man har en partner	37
5.2 Beskæftigelsesformen i musikbranchen gør det muligt at udvide sit arbejdsområde	40
06. Litteraturliste	44

01

Indledning

Forudsætningen for en mangfoldig musikbranche og et bæredygtigt musikliv er, at alle i branchen oplever, at der er lige adgang og lige muligheder for at etablere og udvikle en karriere inden for musikken.

Undersøgelser (bl.a. Kodas Kønsstatistik og rapporten ”Hvorfor er der så få kvinder i musikken?”, 2022) vidner dog om, at der er forskel på kvinder og mænds adgang til branchen. Det kommer først og fremmest til udtryk i, at kønsbalancen i musikbranchen står i kontrast til den øvrige befolkningssammensætning. Blot 20 pct. af alle Kodas medlemmer er kvinder.

Kønsskævhed ses også relateret til både karriereudvikling og løn. Kvinder modtog i 2023 kun 10 pct. af det samlede beløb, der udbetales for afspilninger af deres musik (Koda, 2023).

Fra forskning og analyser af det samlede arbejdsmarked er det kendt, at familieførogelse kan være med til at forstærke forskelle i karriereudvikling for mænd og kvinder. Særligt fravær i forbindelse med barsel kan være med til at forstærke forskelle i løn og tilknytning til arbejdsmarkedet (Kleven et al., 2019). Musikbranchen er kendetegnet ved en sammensætning af forskellige beskæftigelsesvilkår og barselsrettigheder. Der er derfor potentielt en endnu større risiko i denne branche for, at barselsforløb kan få betydning for karrieremuligheder.

Der findes dog ingen tidligere undersøgelser af, hvilke muligheder og barrierer kunstnere i musikken møder i deres karriere i forbindelse med børn og barselsorlov. Der er derfor ikke noget samlet vidensgrundlag om hverken vilkår og rettigheder eller kønnede forskelle forbundet med barsel og karriere.

Denne analyse har til formål at tilvejebringe dette vidensgrundlag.

Med afsæt i registerdata undersøger vi først mandlige og kvindelige Koda-medlemmers adgang til barselsdagpenge under barsel, samt indkomstforskelle og beskæftigelsestyper. I analysens efterfølgende kapitler danner spørgeskema- og interviewdata grundlaget for en afdækning af mænd og kvinders oplevede barrierer og muligheder for fortsat karriereudvikling efter at have fået børn.

02

Konklusion

Denne analyse undersøger kunstnere i musikkens adgang til barselsdagpenge samt oplevelser af, hvilken betydning børn og barsel har for at kunne fortsætte og udvikle en karriere i branchen.

Analysen undersøger vilkår og oplevelser for mandlige og kvindelige kunstnere, der er medlem af Koda, og som er mellem 20 og 55 år.

Overordnet finder analysen, at der er mindre forskelle på mandlige og kvindelige kunstners adgang til barselsdagpenge, men store forskelle på, hvordan deres karriere fortsat kan udvikle sig efter familiestiftelse.

Adgangen til barselsdagpenge er svær for kunstnere i musikbranchen

Muligheden for at holde barsel med økonomisk kompensation har længe været i søgelyset i den generelle debat om barselsvilkår. Hvor økonomisk kompensation for langt de fleste brancher relaterer sig til den enkeltes mulighed for at holde barsel med løn, er udgangspunktet anderledes for musikbranchen.

Det skyldes, at blot en fjerdedel af kunstnerne i musikken er lønmodtagere. I stedet kombinerer Kodas medlemmer typisk flere forskellige typer af beskæftigelsesforhold (fx freelancearbejde, selvstændig virksomhed, mv.), som ofte betyder, at flere har kortere ansættelser og at mange ikke er fastansat. Derfor er spørgsmålet om løn under barsel ofte erstattet med, om den enkelte kunstner i det hele taget har adgang til barselsdagpenge.

Både mænd og kvinder i musikken er udfordret i deres adgang til barselsdagpenge. Det gælder i lidt højere grad kvinder, fordi flere mænd er lønmodtagere og selvstændige og derfor i beskæftigelsesforhold, hvor der er bedre adgang til barselsdagpenge.

De forskellige kombinationer af beskæftigelsesforhold komplicerer udbetalingen af barselsdagpenge for kunstnere i musikken, fordi de repræsenterer flere forskellige typer af indkomst. Derfor finder analysen også, at 47 pct. af kunstnerne i undersøgelsen ikke har et godt kendskab til deres generelle barselsrettigheder. Det er i højere grad kvinder end mænd. Kun 30 pct. af de kvindelige kunstnere har viden om, hvem de kan gå til for hjælp til at navigere i reglerne.

Familiestiftelse øger uligheden i musikbranchen, hvor børn og barsel udfordrer kvinders karriere mere end mænds

Kulturen i musikbranchen er præget af konkurrence, og denne kultur har betydning for, hvilke overvejelser mænd og kvinder gør sig om børn, barsel og karriere og deres oplevelser af, hvad der kan og ikke kan lade sig gøre.

Kvinder gør sig både overvejelser om timingen af graviditet og barsel i forhold til hvor, de er i deres karriere og barselsfraværets betydning for deres karriere. De bekymrer sig om, hvorvidt de vil blive booket under deres graviditet, "glemt" under deres barsel og om at skulle "genoptage" deres karriere efter en fødsel og barsel, hvor de har andre fysiske forudsætninger end før børn. 26 pct. af kvinderne har oplevet at blive fravalgt til et job, fordi de stod overfor en familieforøgelse, 70 pct. var bange for at blive glemt under barsel og 57 pct. oplevede, at det var svært at komme tilbage til deres karriere efter barsel. Samtidigt mødes kvinderne af forventninger fra omverdenen til dem i rollen som mor, der udfordrer deres karriereudvikling. Det er både forventninger til, at de ikke længere passer ind i de snævre rammer for, hvordan en kvindelige kunstner i musikken ser ud og til deres prioritering af forældreskabet over karriere. Det opleves lettere for mænd at veksle mellem rollen som forælder og rollen som professionel i branchen, fordi de ikke mødes på samme måde.

Bekymringerne for og oplevelserne af børn og barsels påvirkning på karrieren har i praksis betydning for kvindelige kunstneres indretning af arbejde og barsel. De arbejder til sent i deres graviditet, udfører arbejdsopgaver, der er svære at forene med deres graviditet og holder kortere barsel end kvinder på landsplan. Samtidigt arbejder mange både mænd og kvinder under deres barsel. Det skyldes både passion for musikken og for 59 pct. af de kvindelige kunstnere en oplevelse af, at det er nødvendigt for at holde gang i karrieren. En nødvendighed for ikke at blive glemt, for at kunne genoptage sin karriere og fordi det ellers er svært at holde kontakten til branchen under barsel.

Mænd oplever i mindre grad end kvinder, at børn og barsel har en negativ betydning for deres karriere. Mens bekymringerne og oplevelserne blandt kvindelige kunstnere går igen hos nogle mænd i musikken, har de fleste en positiv oplevelse af muligheden for at få børn og afholde barsel og samtidigt fastholde en karriere i musikbranchen.

03

Hvad kendetegner musikbranchen?

I dette afsnit præsenterer vi de beskæftigelsesforhold, der kendetegner musikbranchen og som har betydning for bl.a. økonomisk kompensation i forbindelse med barsel.

3.1 Kunstnere i musikbranchen har ikke lige adgang til barselsdagpenge

Stillinger i musikbranchen spænder fra faste kontraktbestemte lønmodtagerstillinger, fx i et symfoniorkester eller som underviser, til freelancejobs som fx sanger, musiker, komponist eller sangskriver. Derudover er mange også solo-selvstændige med egen virksomhed eller projektansatte. En stor andel beskæftiger sig desuden ved en kombination af flere af disse ansættelsesforhold – enten inden for musikbranchen eller i andre brancher. Derfor er det heller ikke alle, der har musikken som deres primære beskæftigelse. Det fremgår fx blandt respondenterne i analysens spørgeskemaundersøgelse, at 38 pct. af de adspurgte har en primær beskæftigelse, der ligger udenfor deres arbejde i musikbranchen.

Kombinationerne af beskæftigelse har betydning for, hvorvidt det er muligt for kunstnerne at få udbetalt barselsdagpenge. For at afdække deres muligheder for betalt barsel, bliver det derfor relevant at kategorisere kunstnere i musikken i konkrete beskæftigelsesprofiler. Med afsæt i registerdata blandt Koda-medlemmer mellem 20 og 55 år har vi identificeret seks overordnede beskæftigelsesprofiler. De er beskrevet i tabel 3.1 nedenfor.

Tabel 3.1
Beskæftigelsesprofiler i musikbranchen

PROFIL	BESKRIVELSE	ANDEL MED PROFIL
Lønmodtagere	80 pct. eller mere af indkomsten stammer fra lønindkomst.	28,5 pct.
Freelancere	50 pct. eller mere af indkomsten stammer fra honorarer.	17,7 pct.
Selvstændige	80 pct. eller mere af indkomsten stammer fra overskud i egen virksomhed.	14,6 pct.
Lønmodtager og freelancer	Indkomsten stammer fra en kombination af løn (50 pct. eller mere) og honorarer (20 pct. eller mere).	8,4 pct.
Offentligt forsørgede	Indkomsten stammer fra offentlige overførsler, som fx SU eller pension.	3,6 pct.
Øvrige	Indkomster der ikke passer i en af kategorierne ovenfor.	27,2 pct.
Total		100 pct.

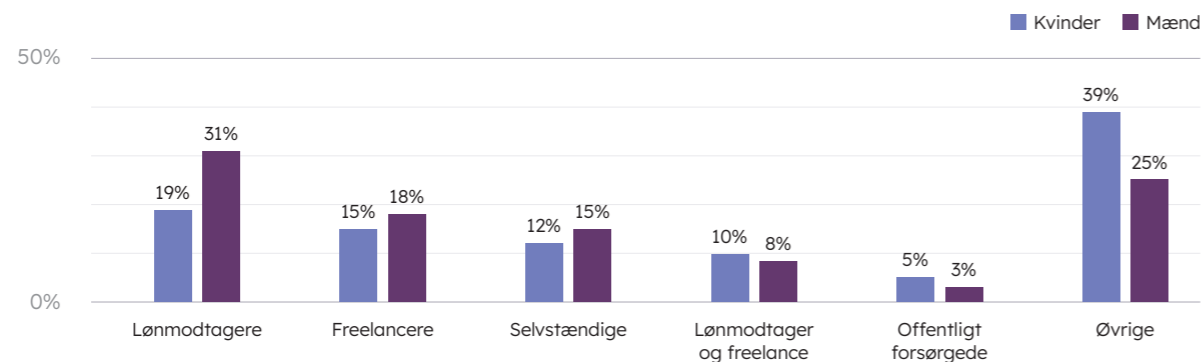
Note: Beskæftigelsesprofilerne tager afsæt i registerdata på Koda-medlemmer mellem 20 og 55 år med en årlig Koda-udbetaling på mindst 5.000 kr. 'Andel' angiver hvor stor en andel af den samlede population på 2.864 Koda-medlemmer, der passer med den pågældende beskæftigelsesprofil. Beskæftigelsesprofilerne er udarbejdet af HBS Economics. Der er foretaget en række metodiske afgrænsninger ved udarbejdelse af beskæftigelsesprofilerne, som uddybes i analysens metodebilag.

Beskæftigelsesprofilerne afdækker, at der i branchen er en spredning over beskæftigelsesforhold som fx selvstændige, offentlig forsørgede, lønmodtagerstillinger, freelancearbejde og kombinationer heraf. Kunstnere i musikken har således flere forskellige typer af beskæftigelse, som har betydning for den enkeltes indkomstgrundlag og derfor også deres økonomi under barsel.

Analysen viser samtidig, at der er forskelle på, hvordan mænd og kvinder fordeler sig på de enkelte beskæftigelsesprofiler og hvor stor en indkomst mænd og kvinder med samme profil har.

Mænd er i højere grad **lønmodtagere** end kvinder, og er samtidigt i lidt højere grad **freelancere** eller **selvstændige**. Kvinder falder i lidt højere grad i kategorien af **offentligt forsørgede** eller **lønmodtagere og freelancere**. Derudover er en større andel kvinder end mænd i **øvrige**-kategorien og kan dermed ikke indplaceres i en af de andre seks beskæftigelsesprofiler.

Tabel 3.1
Mænd og kvinder fordelt på beskæftigelsesprofiler

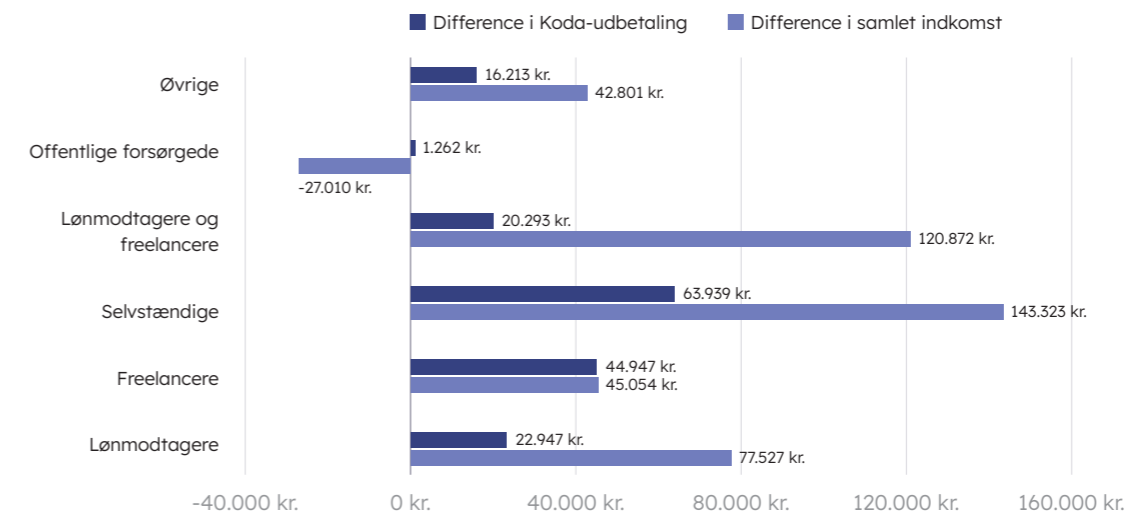

Note: Figur 3.1 viser, hvordan hhv. mænd og kvinder fordeler sig på de seks beskæftigelsesprofiler.
Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik.

Ser vi på indkomst, tjener mandlige Koda-medlemmer væsentligt mere end kvindelige medlemmer, både når det gælder deres samlede indkomst og specifikt udbetalingen af rettighedsmidler fra Koda.

Kun mænd i **offentligt forsørgede**-kategorien har en mindre samlet indkomst end kvindelige Koda-medlemmer.

Figur 3.2
Gennemsnitlig difference (hvor meget mere/mindre) mænd i gennemsnit får udbetalt i hhv. indkomst og Koda-udbetalinger relativt til kvinder efter beskæftigelsesprofil

Note: Figur 3.2 viser, hvor mange flere eller færre penge mandlige medlemmer af Koda får udbetalt i hhv. samlet indkomst og i Koda-udbetaling, relativt til kvindelige medlemmer af Koda. Forskellene vises for hver af de seks beskæftigelsesprofiler.
Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik.

Der er især forskel på mænd og kvinders indtjening for de kunstnere i musikken, der er **selvstændige** eller **lønmodtagere og freelancere**. Mænd inden for disse beskæftigelsesprofiler tjener i gennemsnit over 120.000 kr. mere end kvinder med disse profiler. Det er også blandt **selvstændige**, der er størst forskel på Koda-udbetaling. Mandlige medlemmer af Koda, der er selvstændige, får i gennemsnit 63.939 kr. mere udbetalt end kvindelige medlemmer af Koda, der er selvstændige.

Stor variation i beskæftigelsesforhold har betydning for adgang til barselsdagpenge

Analyser viser, at det for lønmodtagere typisk vil være adgang til løn under barsel, der har betydning for, hvor lang tid forældre holder barsel (se fx EQUALIS, 2023). Adgangen til barselsdagpenge anses derfor almindeligvis for at være en minimumsydelse under barsel. I musikbranchen udgør barselsdagpenge oftest den kompensation, der søges mod, hvis ikke man er lønmodtager.

28,5 pct. af kunstnerne i branchen er primært lønmodtagere og de resterende 71,5 pct. vil derfor i udgangspunktet ikke få udbetalt en fast løn af en arbejdsgiver. For størstedelen er løn under barsel med al sandsynlighed ikke en mulighed. Det gælder i endnu højere grad for

kvinder end mænd, idet en større andel mandlige Koda-medlemmer er lønmodtagere end kvinder.

I stedet vil det være muligheden for at få barselsdagpenge, der er afgørende for afholdelsen af barsel. Det er derfor det, vi fokuserer på i denne analyse, når vi undersøger økonomisk kompensation under barselsorlov.

Der gælder en række krav fra det danske velfærdssystem for adgang til barselsdagpenge, herunder til beskæftigelse. Disse fremhæves i faktaboksen. For personer på offentlig forsørgelse gælder andre krav end de beskrevne, og personer med denne beskæftigelsesprofil behandles derfor ikke i dette afsnit.

Regler for barselsdagpenge

For at få adgang til barselsdagpenge skal en person leve op til det, der kaldes **beskæftigelseskravet**.

Beskæftigelseskravet lyder:

- en person skal være ansat på den første dag i sin orlov eller dagen før,
- have arbejdet i mindst 160 timer inden for de seneste fire hele måneder inden deres orlov og
- have arbejdet i mindst 40 timer om måneden i mindst tre af de seneste fire måneder

For selvstændige gælder andre regler for adgang til barselsdagpenge. Her skal en person have:

- arbejdet i mindst 18,5 timer om ugen i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder,
- have arbejdet den seneste måned inden orlov og
- have overskud i egen virksomhed

Kilder: Borger.dk, 2022a; Borger.dk, 2022b

Inddelingen i beskæftigelsesprofiler kan bruges til at undersøge adgangen til barselsdagpenge. Det skyldes, at vi kan sammenligne hver beskæftigelsesprofil med det gennemsnitlige antal arbejdstimer på et år for personer med den profil. Derved er det muligt at undersøge hver profils beskæftigelsesgrad, og i hvilket omfang personer med den enkelte profil må forventes at leve op til timekravene for udbetaling af barselsdagpenge. En sådan efterlevelse kræver en beskæftigelsesgrad på 25 pct., som svarer til, at en person i gennemsnit arbejder 9,25 timer om ugen. 9,25 timer

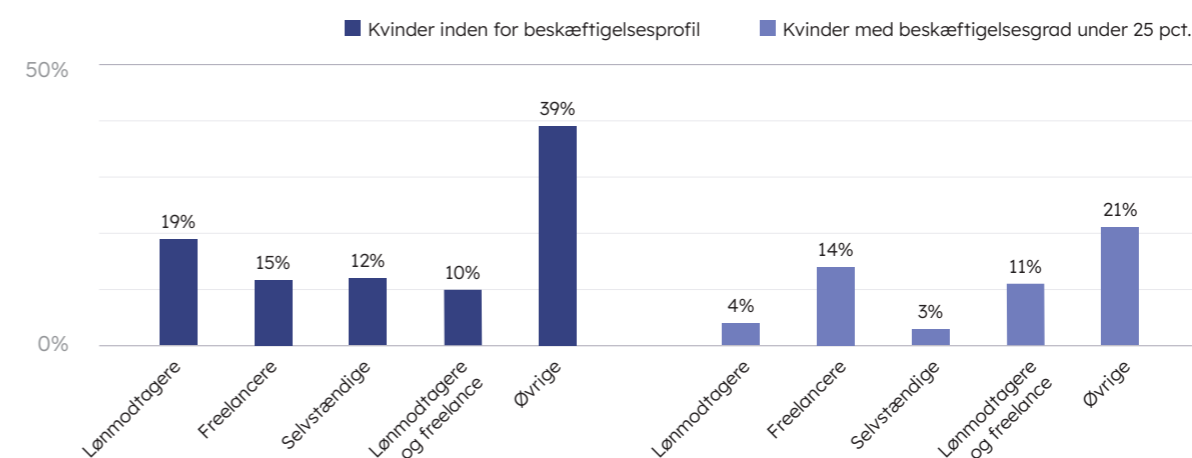
ugentligt svarer til en beskæftigelse på 40 timer om måneden og er dermed i overensstemmelse med mindstekravene for antal arbejdstimer udspecificeret i beskæftigelseskravene.

I beregningen af beskæftigelsesgraden tages ikke højde for timerne tidsmæssige placering. Som det fremgår af faktaboksen, har arbejdstimernes placering ellers også betydning for, om det er muligt at få barselsdagpenge. For lønmodtagere og freelancere skal timerne foreligge inden for de seneste fire måneder med krav til særlig fordeling over de seneste tre. For selvstændige skal timerne placeres inden for de seneste seks måneder.

Der kan derfor være personer, der har ret til dagpenge, som ikke fremgår af vores data. Det kan fx skyldes, at de ikke på et helt år har haft et gennemsnit på 9,25 timer ugentligt, men har levet op til dette gennemsnit i kortere perioder. Tilsvarende kan der være personer, der ikke har ret til dagpenge, der fremgår af data, fordi de over et år har en beskæftigelsesgrad over 25 pct., men hvor timerne ikke har været placeret inden for den rette tidsramme.

Mens beskæftigelsesgraden altså ikke med sikkerhed kan sige, om en person har adgang til barselsdagpenge eller ej, kan den give en indikation på det.

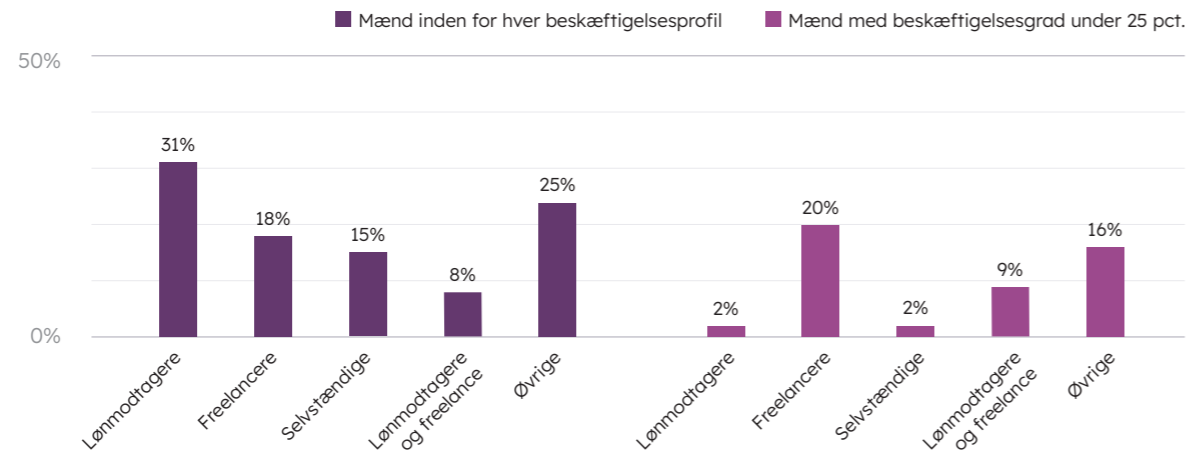
Figur 3.3
Andel kvinder i hver beskæftigelsesprofil og andel kvinder inden for hver beskæftigelsesprofil med udfordret adgang til barselsdagpenge (pga. en beskæftigelsesgrad under 25 pct.)

Note: Figur 3.3 viser andelen af kvinder inden for hver beskæftigelsesprofil, samt andelen af kvinder inden for hver beskæftigelsesprofil, der har en beskæftigelsesgrad under 25 pct. Beskæftigelsesgraden afspejler adgangen til udbetaling af barselsdagpenge.
 Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik.

Figur 3.4
Andel mænd i hver beskæftigelsesprofil og andel mænd inden for hver beskæftigelsesprofil med udfordret adgang til barseldagpenge (pga. en beskæftigelsesgrad under 25 pct.)

Note: Figur 3.4 viser andelen af mænd inden for hver beskæftigelsesprofil, samt andelen af mænd inden for hver beskæftigelsesprofil, der har en beskæftigelsesgrad under 25 pct. Beskæftigelsesgraden afspejler adgangen til udbetaling af barseldagpenge.
 Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik.

Langt de fleste Koda-medlemmer, både mænd og kvinder, der kategoriseres som enten **lønmodtager eller selvstændig**, arbejder i gennemsnit 9,25 eller flere timer ugentligt. Kun 4 pct. af de kvindelige lønmodtagere og 2 pct. af de mandlige lønmodtagere arbejder mindre end 9,25 timer om ugen i gennemsnit. Personer med disse beskæftigelsesprofiler vil derfor som udgangspunkt have adgang til barseldagpenge, fordi de målt på det gennemsnitlige antal arbejdstimer har en beskæftigelsesgrad over 25 pct.

9 pct. mænd, der er **lønmodtagere og freelancere**, har en beskæftigelsesgrad under 25 pct. For kvinder er det 11 pct. Denne gruppe har derfor en middelhøj adgang til barseldagpenge. Her er det samtidigt relevant, at personer med denne beskæftigelsesprofil i mange tilfælde er ansat hos mere end én arbejdsgiver. Blandt kvinder med denne beskæftigelsesprofil er 41 pct. ansat to eller flere steder. For mænd er det 33 pct. Det er arbejdsgiveren, der har ansvaret for at indmelde den rette lønudbetaling og antal arbejdstimer, og dette har betydning for udbetaling af barseldagpenge.

For mandlige **freelancere** er der middelhøje forudsætninger for adgangen til barseldagpenge. Det skyldes, at 20 pct. af mænd i denne gruppe har en beskæftigelsesgrad under 25 pct., og derfor i gennemsnit arbejder mindre, end hvad der er påkrævet for at opnå dagpengereguleringen. For kvinder ses et lignende billede. Her er andelen med en beskæftigelsesgrad under 25 pct. dog lidt lavere (14 pct.). En del af forklaringen på, at en større andel af denne gruppe har en lav beskæftigelsesgrad er, at stillinger i denne beskæftigelsesprofil ikke er faste, og at indkomsten derfor vil variere fra måned til måned.

Det er udfordrende at afdække barseldagpengeforholdene for personer i **øvrige**-kategorien, idet denne gruppe dækker en blandet sammensætning af forskellige beskæftigelsesforhold. Gruppen vurderes tilsvarende at have middelhøje forudsætninger for barseldagpenge, idet 21 pct. af kvinder og 16 pct. af mænd i denne gruppe i gennemsnit arbejder mindre end 9,25 timer ugentligt.

Analysen af beskæftigelsesforhold viser, at der er meget forskellig adgang til barseldagpenge i musikbranchen afhængig af beskæftigelsesprofil. Mens det er lettere for mænd og kvinder, der primært er i lønmodtagerjobs eller som har egen virksomhed, bliver usikkerheden markant større for personer i mindre faste eller sammensatte beskæftigelsesforhold. Kvinder er lidt mere udfordret end mænd, fordi færre kvinder end mænd er lønmodtagere og selvstændige.

04

Hvilke barrierer oplever kunstnerne i musikken i relation til karriere og børn?

Kultur, normer og arbejdsformerne i musikbranchen har betydning for, hvordan kunstnerne i branchen forholder sig, når det gælder barsel og børn. Samtidigt opstår der på den baggrund en række barrierer i forhold til at få børn, gå på barsel og fastholde sin karriere, og barriererne ser overordnet forskellige ud, alt efter om du er mand eller kvinde.

Barriererne gennemgås i de følgende afsnit.

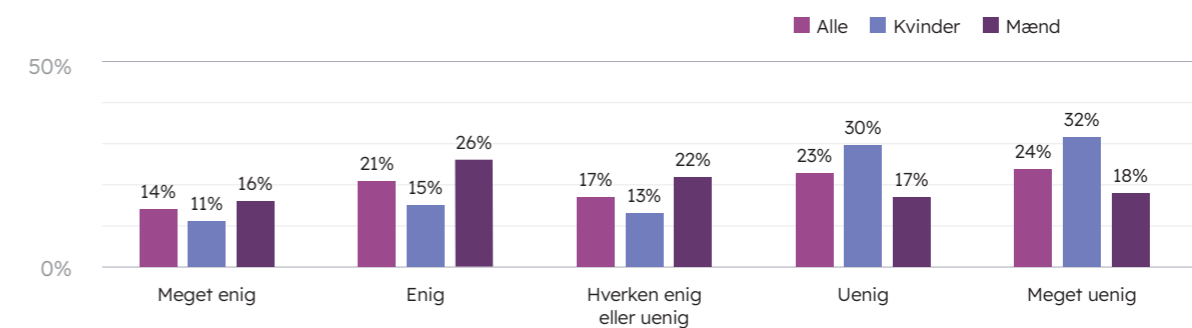
4.1 Reglerne for barsel og barselsdagpenge i musikbranchen er uklare

En gennemgående pointe i både interviews og spørgeskemaundersøgelsen er, at kunstnere i musikbranchen finder det svært at navigere i, hvilke regler der gælder på barselsområdet.

Det gælder i flere henseender. Først og fremmest i forhold til rammerne for at arbejde, fx hvordan en barselsorlov kan struktureres og afholdes, og hvor meget den enkelte må arbejde, mens vedkommende modtager barselsdagpenge. Derudover også i forhold til det rent økonomiske, fx hvor meget man kan få i compensation under barsel, og hvordan den enkelte søger om barselsdagpenge og hos hvem.

Knap halvdelen af de adspurgte i spørgeskemaundersøgelsen (47 pct.) angiver, at de ikke har et godt kendskab til deres generelle barselsrettigheder i forhold til fx adgang til barselsdagpenge. Dette gør sig i højere grad gældende for kvinder (62 pct.) relativt til mænd (35 pct.).

Figur 4.1
Jeg har et godt kendskab til mine barselsrettigheder, pct.

Note: Figur 4.1 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har et godt kendskab til mine generelle barselsrettigheder i relation til fx løn, barselsdagpenge, mv.' i andele inden for hvert køn og den samlede respondentgruppe. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen og har 260 respondenter, hvoraf 116 er kvinder, og 141 er mænd. Tre personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Ligeledes ved færre kvinder (28 pct.) end mænd (39 pct.), hvor længe de har ret til barselsdagpenge.

Det er især muligheden for at opretholde en potentiel indkomst ved siden af barselsdagpenge, der er kompliceret at få indblik i. Det fremgår entydigt af interviews.

”Jeg spurgte, ’hvad med Koda-penge? Må jeg godt få det imens?’ Og de svarede, ’det ved vi faktisk ikke’. Det var i mødet med alting, at jeg tænkte, jeg kan da ikke være den første, der har været interesseret i at arbejde en lille smule samtidig med. Det var bare som om, at hele verden var sådan, at ’det ved jeg ikke helt.’”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Denne udfordring, kan skyldes de forskellige beskæftigelsesprofiler og indkomstveje i branchen, som beskrevet i afsnit 3.1.

”Selvom der er nogle fælles ting [i branchen], så er der også tit nogle forskellige forhold. Nu har jeg for eksempel to firmaer, hvordan gør jeg det, og hvad må jeg og alt sådan noget.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Samtidigt er det en udfordring, at mange ikke ved, hvor de kan gå hen og få hjælp til at navigere i reglerne. Dette afspejler sig i spørgeskemaundersøgelsen, hvor 30 pct. af de adspurgte kvinder angiver, at de ved, hvor de kan finde relevante informationer om deres barselsrettigheder. For mænd er det ca. halvdelen (52 pct.).

Blandt interviewpersonerne fremgår det, at branchen kan virke endnu mere ufremkommelig og kompliceret, hvis ikke der er et netværk at indhente erfaring fra.

Størstedelen af interviewpersonerne fortæller desuden, at de har stået med oplevelsen af at falde mellem stole, fordi de bliver sendt rundt i systemet uden at finde ud af, hvad de må og ikke må.

”Jeg følte mig ikke særlig godt klædt på [til barsel], og jeg synes heller ikke, at der var så meget hjælp, når det egentlig var. Fordi så var det netop den der, ’Uh det er jo en svær situation og du kan prøve at læse her’, og så bliver man sendt videre og sendt rundt.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

I sidste ende kan udfordringen med at navigere i barselsreglerne betyde, at beskæftigede helt fravælger at holde barsel på barselsdagpenge og i stedet betaler for barslen selv.

”Det [barselsdagpenge] har simpelthen ikke kunnet give mening, så det gav bedre mening, at jeg bare betaler for det selv.”

– Mand beskæftiget i musikbranchen

Musikbranchens fagforeninger

Skabende og/eller udøvende kunstnere i musikbranchen kan melde sig ind i et fagforbund, som med et specialkendskab til branchen rådgiver og repræsenterer kunstnerne på en række områder.

Fagforeningerne på musikområdet har til formål at skabe bedre arbejdsvilkår og beskytte de kunstneriske rettigheder. Derudover bistår fagforeningerne med individuel rådgivning inden for bl.a. barselsområdet.

De to største danske fagforeninger på musikområdet omfatter Dansk Musiker Forbund og Dansk Artist Forbund. De to forbund foretager årligt 290 individuelle rådgivningsforløb med medlemmer med fokus på at opnå ydelse under barsel. I langt de fleste tilfælde lykkes det helt eller delvist.

4.2 Det opleves som nødvendigt at slå igennem i musikbranchen før, man får børn

Ud over at være en ustruktureret og uforudsigelig branche er musikbranchen også præget af konkurrence om at blive spillet mest, booket til optrædener og valgt til.

”Det er et grundvilkår, at det jo bare er en totalt usikker branche. Og det tror jeg ikke nødvendigvis er en dårlig ting, altså i forhold til kreativiteten, fordi der er en enorm kreativ power i, når ting ikke er så nemme. Det der med at gøre dig umage. ’Vi skal lave noget, der er bedre end det, de andre laver’, eller ’du skal øve dig mere’. ’Du skal spille bedre end de andre’. ’Hvis du overhovedet har en chance’”.

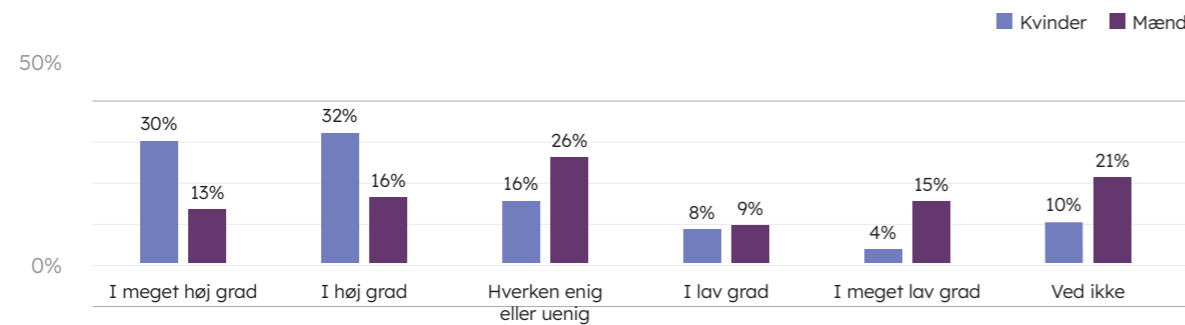
– Mand beskæftiget i musikbranchen

Konkurrencen er et grundvilkår og det er derfor nødvendigt at yde sit bedste og være til stede for at holde sig aktuel. Disse branchevilkår er med til at understøtte oplevelsen af, at fravær fra arbejdet har betydning for karrieren, og det afspejler sig i forventningerne til hvilke muligheder, der er for at få børn og samtidigt udvikle sin karriere i musikken.

Der er således en forventning om, at det at få børn kan udfordre ens karriereudvikling. Forventningen kommer til udtryk i oplevelsen af, at det er nødvendigt at slå igennem i musikbranchen før, man får børn.

Denne oplevelse er dog i særlig grad til stede blandt kvinder (62 pct.) og i mindre grad mænd (29 pct.).

Figur 4.2
Hvis man skal slå igennem i musikbranchen, skal det ske, inden man får børn

Note: Figur 4.2 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Hvis man skal slå igennem i musikbranchen, skal det ske, inden man får børn' i andele inden for hvert køn. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen og har 238 respondenter, hvoraf 105 er kvinder, og 131 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Flere interviewpersoner udtrykker tilsvarende, at det er en fordel at være etableret i musikbranchen forud for, at man får børn. De mener, at karrieren er mindre "skrøbelig", hvis man som musiker har etableret sig, og at det i så fald er lettere at "være væk" eller være mindre fleksibel i forhold til, hvornår og hvad den enkelte udøver af musik. Her har det musikalske gennembrud fundet sted, flere ved, hvem man er, og hvad man kan som kunstner. Derfor er karrieren også mere cementeret og fravær derfor af mindre betydning.

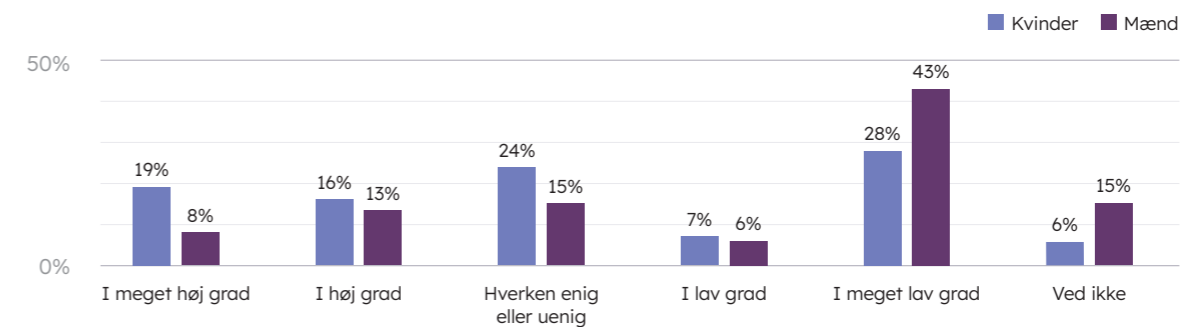
Dette udtrykkes både blandt mandlige og kvindelige interviewpersoner, etablerede og mindre etablerede. Der er dog ikke en entydig forståelse af, hvad det vil sige at være "etableret".

"Jeg ved heller ikke lige, hvad etableret betyder for mig. Men hvis man var mere etableret, end jeg er. Så er man på lidt mere sikker grund i forhold til at trække sig og komme tilbage. Jeg er stadig ved at skabe fundamentet, som jeg skal stå på, og det har jeg ikke lyst til at udfordre."

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Forventningen kan risikere at betyde, at mindre etablerede kunstnere i musikken udskyder at få børn, hvis ikke disse omstændigheder er på plads. En risiko, der i større grad er relevant for kvinder end mænd. I spørgeskemaundersøgelsen angiver mere end en tredjedel af de kvindelige respondenter (35 pct.), at de har udsat børn og/eller graviditet på grund af deres beskæftigelse i musikbranchen. For mændene er det ca. en femtedel (21 pct.).

Figur 4.3
Jeg har udsat børn/graviditet på grund af min beskæftigelse i musikbranchen

Note: Figur 4.3 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har udsat børn/graviditet på grund af min beskæftigelse i musikbranchen' i andele inden for hvert køn. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen og har 238 respondenter, hvoraf 105 er kvinder, og 131 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Bekymringen for hvordan børn kan påvirke karrieren, har altså betydning for oplevelsen af hvilke omstændigheder, der skal være på plads for, at mænd – og særligt kvinder – i musikbranchen kan stifte familie.

4.3 Manglende hensyn til graviditet i musikbranchen er udfordrende for kvinders karriereudvikling

Tal fra spørgeskemaundersøgelsen tegner et billede af, at der blandt kvindelige kunstnere i musikbranchen hersker en forventning om, at det er sværere at blive booket til jobs som gravid end ikke-gravid, og at graviditet risikerer at være en årsag til aflyste jobs. Det mener 32 pct. af de kvindelige respondenter.

En sådan forventning udtrykkes også i interviews.

”Der er ikke nogen tvivl om, at til at starte med handlede det om at holde det hemmeligt, fordi jeg jo havde en hel tour foran mig. Min daværende booker var nervøs for, at de ville aflyse mig, hvis de fandt ud af, at jeg var gravid [...] Jeg har jo faktisk holdt det hemmeligt, hver gang jeg har været gravid af hensyn til aflysninger eller ikke at blive booket.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

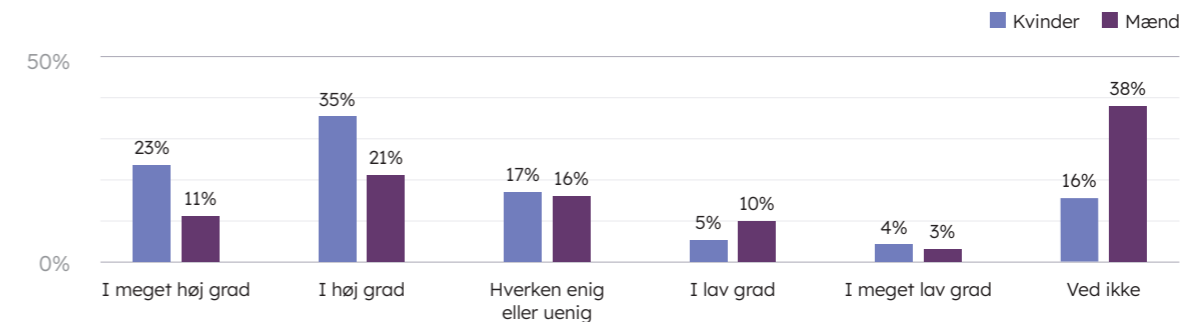
Selvom flere af kvinderne i interviews fortæller, at deres graviditet ikke var et problem for deres karriere, gælder det modsatte også. For 26 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen har deres graviditet været årsag til, at de blev fravalgt til et job.

Både faktiske oplevelser af at graviditet er en barriere for karrieren og forventningen om, at det kan ske, har betydning for, hvad gravide i branchen opfatter som nødvendigt for at sikre deres karriere.

Der kan derfor være opgaver, som det opleves som nødvendigt at udføre, selvom de ikke er forenelige med graviditet. Det mener mere end halvdelen (58 pct.) af de adspurgte kvinder i spørgeskemaundersøgelsen. Blandt en tredjedel af mændene hersker en tilsvarende opfattelse (32 pct.) af bestemte opgaver i branchen.

Figur 4.4

Der er opgaver, man er nødt til at udføre i musikbranchen, som ikke er forenelige med graviditet

Note: Figur 4.4 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Der er opgaver, man er nødt til at udføre i musikbranchen, som ikke er forenelige med graviditet (fx turnéer)' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen og har 242 respondenter, hvoraf 107 er kvinder, og 132 er mænd. Tre personer har angivet en anden kønsidentitet.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Ét er, at der kan være en oplevelse af, at bestemte opgaver er nødvendige at udføre. Noget andet er faktisk at udføre dem. Det angiver knap en tredjedel (31 pct.) af de adspurgte kvinder i spørgeskemaundersøgelsen, der har været gravide, at de har gjort.

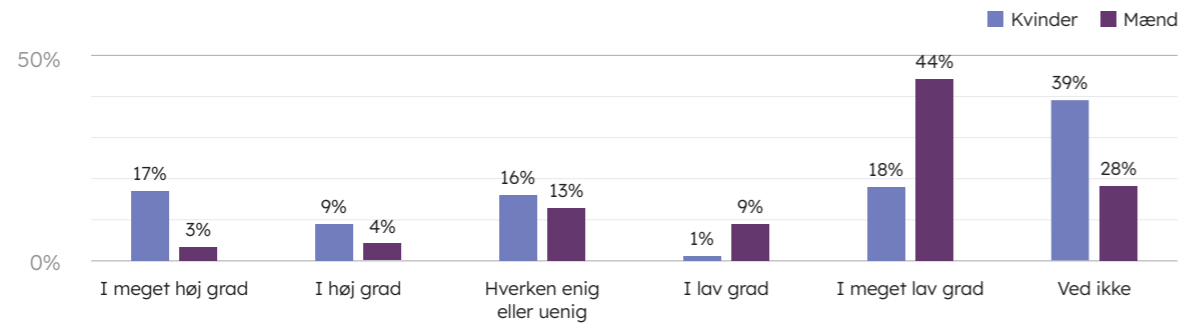
En kvindelig interviewperson fortæller, at hun arbejdede helt op til sin terminsdato, fordi hun havde et ansvar overfor sit band og derfor følte, at det var nødvendigt, selvom hun var højgravid.

”Jeg var så meget i overlevelsesmode, at to dage efter, vi stoppede med at turnere, to dage efter gik mit vand. [...] Men det er næsten et mirakel, at vandet ikke gik på en scene. Det kunne have været en god historie, og det er jeg med på. Men ja...”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Mænd mærker i mindre grad konsekvenserne af at stå overfor en familieførogelse. Blot 7 pct. angiver, at de er blevet fravalgt til et job på denne baggrund. For kvinderne er det mere end hver fjerde (26 pct.).

Figur 4.5
Jeg er blevet fravalgt til et job, fordi jeg stod overfor en familieførgelse

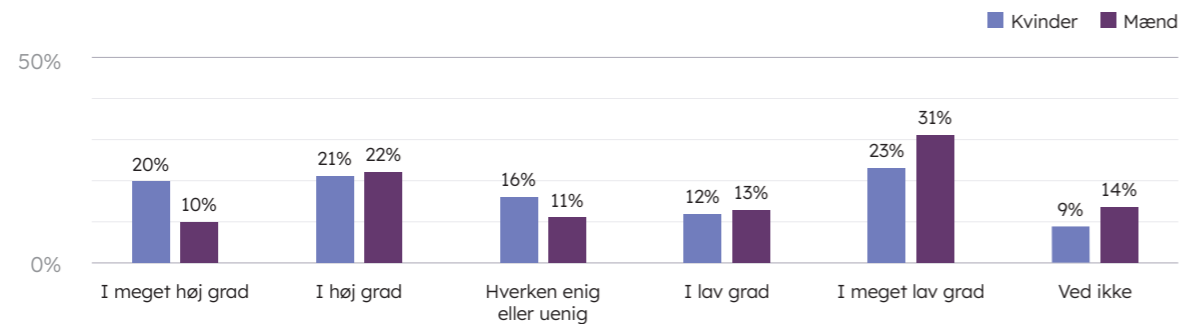

Note: Figur 4.5 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg er blevet fravalgt til et job, fordi jeg stod overfor en familieførgelse' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til personer i undersøgelsen, der har angivet, at de har fået eller venter et barn og har 161 respondenter, hvoraf 57 er kvinder, og 102 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS

Nogle mænd genkender dog oplevelsen af at være nødsaget til at tage et job, selvom det er uforeneligt med deres forestående familieførgelse, fordi det ellers risikerer at påvirke deres karriere. En tredjedel (32 pct.) har således taget et job, fordi de ellers ville gå glip af en stor opgave.

Også her genkendes udfordringen dog i højere grad blandt kvinder (41 pct.).

Figur 4.6
Jeg har taget et job, selvom det var uforeneligt med min forestående familieførgelse, fordi jeg ellers gik glip af en stor opgave

Note: Figur 4.6 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har taget et job, selvom det var uforeneligt med min forestående familieførgelse, fordi jeg ellers gik glip af en stor opgave' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til personer i undersøgelsen, der har angivet, at de har fået eller venter et barn og har 161 respondenter, hvoraf 57 er kvinder, og 102 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

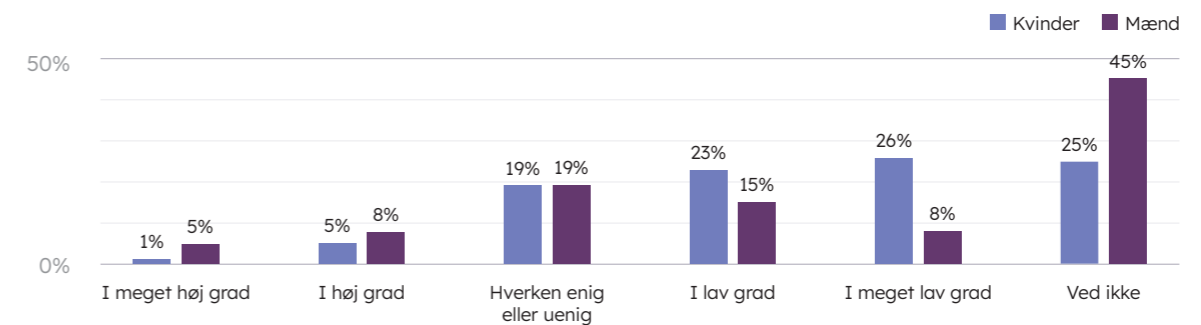
Forventningen om hvordan omverdenen vil reagere på graviditet i musikbranchen, ansvar over for samarbejdspartnere og kollegaer og oplevelser af at blive fravalgt, har betydning for kvinders handlerum som gravide. Det gælder både i forhold til at offentliggøre graviditeten og gennemføre jobs, der er svære at forene med graviditet.

Det fysiske arbejdsmiljø er en karrierehindring for gravide i musikbranchen

For flere i musikbranchen er deres beskæftigelse forbundet med fysisk tilstedeværelse på en scene eller i et band. Denne tilstedeværelse kan være udfordrende for gravide kvinder som, på grund af graviditeten, fx kan have sværere ved at stå op i lang tid.

Næsten halvdelen (49 pct.) angiver, at der ikke tages fysiske hensyn til gravide i forbindelse med fx optrædener og andre jobs.

Figur 4.7
Der tages fysiske hensyn til gravide i musikbranchen

Note: Figur 4.7 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Der tages fysiske hensyn til gravide i musikbranchen (fx i forbindelse med optrædener eller andre jobs)' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen og har 242 respondenter, hvoraf 107 er kvinder, og 132 er mænd. Tre personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2023 af Tænketanken EQUALIS.

En ting er den fysiske tilstedeværelse på scenen, noget andet er det fysiske hårde arbejde, der kan være forbundet med at stille udstyr op og tage det ned igen forud for og efter en koncert. Også her er arbejdsmiljøet udfordret.

"[...] Nu har vi også oplevet den store konsekvens af, at vi er fire i bandet, og to af os blev gravide med syv måneders mellemrum. Vi har været fuldstændig ude af gamet, fordi det er to af os. Altså, man kan jo ikke løfte. Du kan jo ikke løfte dine instrumenter."

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Det konkurrenceprægede miljø i branchen kan betyde, at det kan være nødvendigt at acceptere alligevel at være fysisk til stede af frygt for, at det ellers påvirker karrieren negativt.

Mænd oplever ikke de samme fysiske forandringer i kroppen som kvinder i forbindelse med en familieførelse og har derfor ikke de samme udfordringer. Forskellene på mænd og kvinders oplevelser med arbejdsmiljøet forud for at få børn kommer derfor både til udtryk i forventningerne til gravide, risikoen for at miste jobs og de fysiske belastninger, som kan være forbundet med at arbejde i branchen.

4.4 Kvinder bekymrer sig om barselsfravær, og bekymringen har betydning for afholdelse af barsel

Hidtil har vi beskrevet oplevelser og forventninger til graviditet og familieførelse forud for ankomsten af et barn. Dette afsnit handler om de oplevelser, der relaterer sig til perioden efter. I denne periode fremgår det, at beskæftigede i musikbranchen bekymrer sig for 'at blive glemt' og sat tilbage i karrieren på grund af fravær relateret til børn. En bekymring, der har betydning for, hvordan barsel planlægges, og hvornår den afholdes.

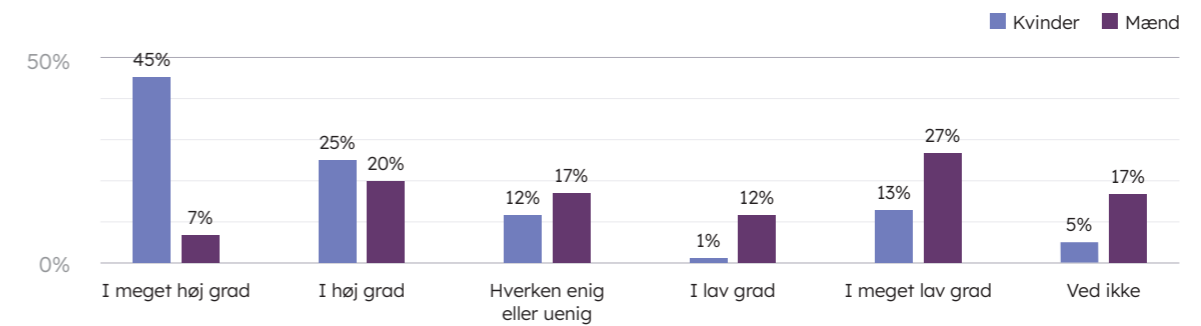
Særligt kvinder i branchen er bange for at blive glemt af omverdenen – både inden de går på barsel og under deres barsel. Flere fortæller, at de forud for deres barsel havde en følelse af, at de var nødt til at sikre sig en krog i deres karriere i form af fx en turné efter deres barsel. Altså et tiltag til fortsat at være aktuel og fastholde karrieren efter fraværet.

”Nu har jeg jo prøvet [at få børn] to gange, og jeg kan huske første gang, at jeg var dødsensangst for, hvad jeg skal sige til mit pladeselskab, og hvad skal jeg... Nu er der sikkert ikke nogen, der vil arbejde sammen med mig længere. Og jeg skal i hvert fald på turné, og jeg skal kun holde pause en måned, og så skal jeg ud på landevejen og sådan noget. Jeg var så bange for lige pludselig ikke at være attraktiv længere.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

I spørgeskemaundersøgelsen ses det, at væsentligt flere kvinder end mænd angiver, at de var bange for at blive glemt under selve barslen (70 pct. vs. 27 pct.).

Figur 4.8
Frygt for at blive glemt under barsel

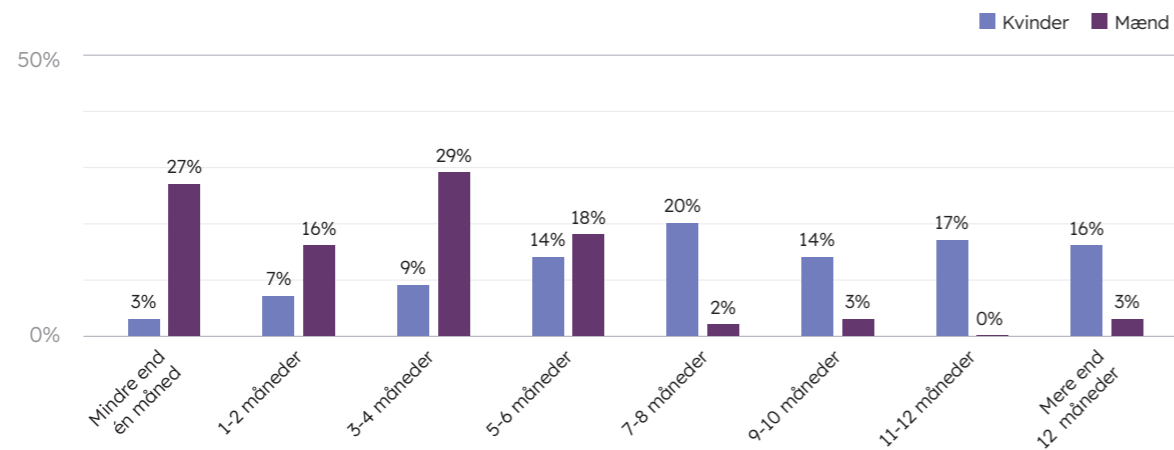

Note: Figur 4.8 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg var bange for at blive "glemt", da jeg var på barsel' i andele inden for hvert køn. Spørgsmålet er stillet til alle, som har angivet at de har været på barsel, hvilket er 119 respondenter, hvoraf 54 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænk tanken EQUALIS.

Denne frygt kan have betydning for hvor lang barselsorlov, den enkelte holder.

De angivne barselsuger i figur 4.9 afspejler den enkelte respondents egen forståelse af barsel og ikke antallet af barselsuger på dagpenge. En tredjedel (33 pct.) af de adspurgte kvinder i spørgeskemaundersøgelsen har holdt eller planlægger at holde barsel i seks måneder eller mindre. Landsgennemsnittet for barsel blandt kvinder er, til sammenligning, 39 uger, svarende til ca. 10 måneder (EQUALIS, 2024).

Figur 4.9
Barselslængde blandt personer i musikbranchen med børn

Note: Figur 4.9 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på spørgsmålet 'Hvor lang tid varede din seneste barsel sammenlagt?' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle, som har angivet, at de har været på barsel, er på barsel eller skal på barsel inden for det næste år, hvilket er 120 respondenter, hvoraf 52 er kvinder, og 65 er mænd. Tre personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænk tanken EQUALIS.

Mændene i musikbranchen holder mere barsel end gennemsnittet for mænd. På landsplan afholder mænd i gennemsnit otte ugers barsel, svarende til ca. to måneder (EQUALIS, 2024). I spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at mere end halvdelen (56 pct.) skal afholde eller har afholdt barsel i tre måneder eller op til mere end et år.

Flere kvinder peger på, at de fysiske forhold for kvinder samt forventninger fra branchen har betydning for oplevelsen af at kunne "genoptage" sin karriere efter en fødsel. Fysiske forhold kan i denne sammenhæng både relatere sig til kvindernes egen oplevelse af deres krop efter fødsel, men også til barnets afhængighed af dem, fx i forbindelse med amning.

Mænd er i mindre grad end kvinder påvirket fysisk som nybagt forælder, og det er ikke nødvendigt, at de er hjemme ved barnet. Der er derfor en oplevelse af, at de har bedre mulighed for at fastholde deres karriere.

" [Mænd] mærker konsekvensen meget mindre, end vi [kvinder] gør. De kan jo godt tage på tour. Jeg havde en kollega for et par år siden. Han spillede en festival, mens han havde et barn, hvor de havde haft en rigtig svær graviditet og en svær fødsel, for tidligt født og alt sådan noget. Men han kunne stadig komme til koncert, og så tog han jo bare hjem, da han havde spillet koncerten."

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Når kvinder planlægger deres barsel, må de tage højde for fysiske forhold efter fødslen, der begrænser deres arbejde; forhold som mænd ikke behøver tage højde for. I interviews finder vi omvendt indikationer på, at mænd ikke oplever barsel som en forhindring for deres arbejdsliv, og at de to ting godt kan kombineres. Dette behandles yderligere i næste afsnit.

4.5 Kulturen i musikbranchen betyder, at mange arbejder under barsel

Samtlige af interviewpersonerne med børn i denne undersøgelse arbejdede eller forventer at arbejde under deres barsel. For mændene gælder det under hele barslen, mens kvinderne fortæller, at de hurtigst muligt efter deres fødsel genoptog dele af deres arbejde. Arbejdet kan fx bestå i optrædener om aftenen, hvor partneren er hjemme, eller sangskrivning, mens barnet sover.

Arbejdet kan være på grund af arbejdsglæde, men for mange kvinder skyldes det også en forventning om, at det er nødvendigt for at fastholde karrieren.

"Jeg tror, jeg havde mit første spillejob halvanden måned efter, jeg havde født, og så var jeg ude på turné med baby. Jeg kunne godt mærke, det var måske lige hurtigt nok. Jeg tillod ikke mig selv at nyde min barsel eller nyde den første tid, fordi jeg skulle skynde mig. Der var ikke nogen, der skulle opdage, at jeg havde været væk."

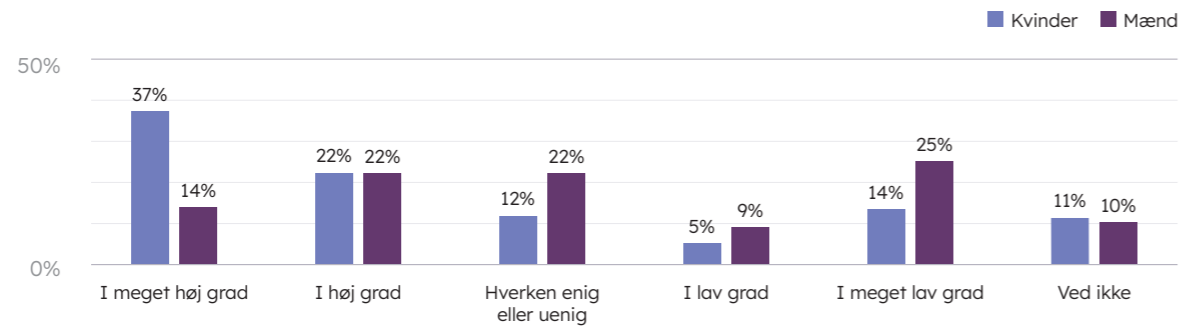
- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Denne forventning fremgår også i spørgeskemaundersøgelsen og kan kædes sammen med oplevelser af, at det er svært ellers at bevare kontakten og vende tilbage til sin karriere. Derudover kan det hænge sammen med det konkurrenceprægede miljø i branchen.

I spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at både mænd og kvinder oplever, at de har været nødsaget til at arbejde efter deres barns ankomst, under deres barsel. Oplevelsen genkendes dog blandt flere kvinder (59 pct.) end mænd (36 pct.). Samtidigt angiver flere mænd end kvinder (34 pct. vs. 19 pct.), at de i lav eller meget lav grad følte, at det var nødvendigt.

Figur 4.10
Jeg følte mig nødsaget til at arbejde under min barsel

Note: Figur 4.10 viser besvarelsenerne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har følt mig nødsaget til at arbejde under min barsel' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle, som har angivet, at de har været på barsel, er på barsel eller skal på barsel inden for det næste år, hvilket er 119 respondenter, hvoraf 54 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Mænd og kvinder i musikbranchen oplever på den måde barsel forskelligt. For kvinder er fraværet forbundet med en bekymring for deres karriere, der betyder, at de foruden at arbejde, fordi de elsker deres fag, også arbejder for at fastholde kontakten til branchen og holde karrieren i gang. For mænd er barsel ikke nødvendigvis forbundet med fravær fra arbejdet. Det er derfor en mulighed for at kombinere arbejde og familieliv og opleves i mindre grad som en forhindring.

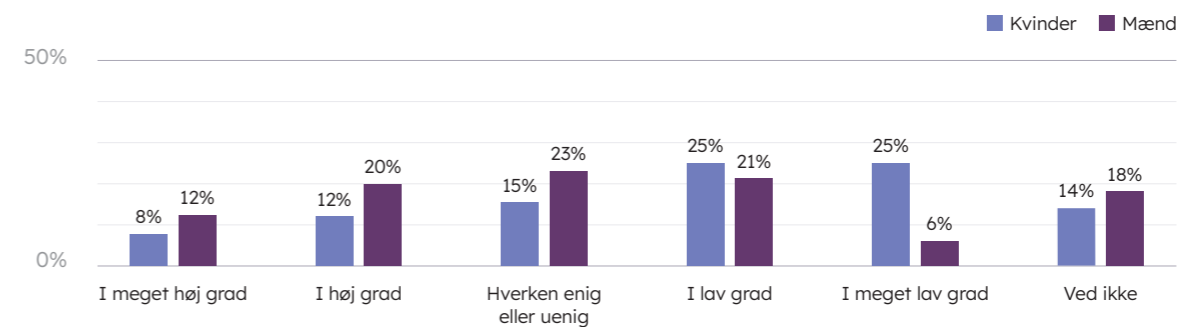
“Jeg er jo hjemme alligevel. Hvis jeg har lyst. Det er jo det, der er heldigt, jeg kan bare arbejde hjemme. Så hvis jeg skal ud at spille, jamen så skal jeg det på nogle tidspunkter i weekenderne, og når jeg er på barsel, hvis jeg ikke kan holde mig fra lige at flimre lidt med et eller andet om morgenen... det har jeg heller ikke tænkt så meget over faktisk. Jeg har tænkt, det er meget ligetil.”

– Mand beskæftiget i musikbranchen

Flere af de kvindelige interviewpersoner peger på, at deres bekymring for barsel og familiestiftelse var ubegrundet, og at de har haft god mulighed for at vende tilbage til deres karriere efterfølgende. Anderledes fremstår billedet i spørgeskemaundersøgelsen.

Her angiver 50 pct. af de kvindelige respondenter, at de i lav eller meget lav grad oplever, at det er nemt at bevare kontakten til musikbranchen under barsel. For mænd er det 27 pct. 32 pct. af de mandlige respondenter overfor 20 pct. kvinder angiver, at det er nemt at bevare kontakten.

Figur 4.11
Det er nemt at bevare kontakten til musikbranchen under barsel

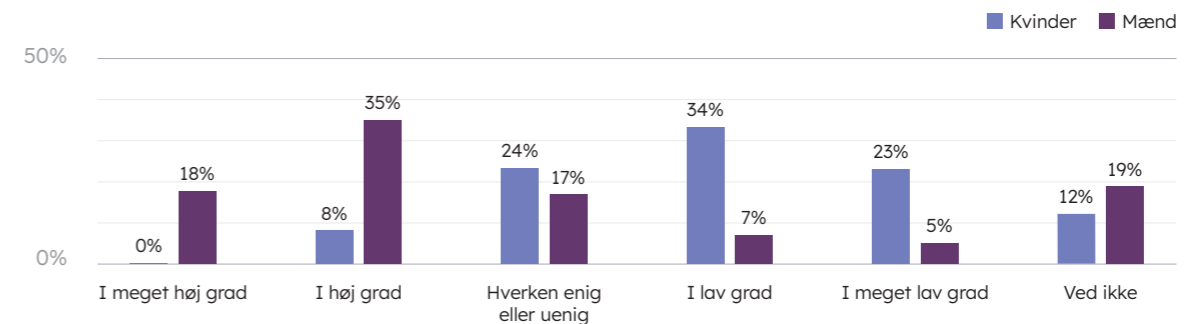

Note: Figur 4.11 viser besvarelsenerne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Det er nemt at bevare kontakten til musikbranchen under barsel' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle, som har angivet at de har været på barsel, er på barsel eller skal på barsel inden for det næste år, hvilket er 119 respondenter, hvoraf 54 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

I forhold til muligheden for at vende tilbage til karrieren, ses det samme billede.

Over halvdelen af kvinderne (57 pct.) i spørgeskemaundersøgelsen oplever således, at det i lav eller meget lav grad var nemt at komme tilbage til deres beskæftigelse efter barsel i forhold til karriereudvikling. Blandt mændene har blot 12 pct. den samme oplevelse.

Figur 4.12
Det var nemt at komme tilbage til min beskæftigelse efter barsel i forhold til karriereudvikling

Note: Figur 4.12 viser besvarelsenerne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Det var nemt at komme tilbage til min beskæftigelse efter barsel i forhold til karriereudvikling' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle, som har angivet, at de har været på barsel, er på barsel eller skal på barsel inden for det næste år, hvilket er 119 respondenter, hvoraf 54 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Analysen viser, at størstedelen af respondenterne har været på barselsorlov på deltid og kombinerer arbejde og barsel. Muligheden for at kombinere de to er en fordel, fordi mange i musikbranchen er drevet af deres arbejdsglæde. For kvinder afspejler det dog samtidigt en bekymring for at miste ståstedet i branchen, hvis de er ”væk”.

4.6 Det er lettere for mænd end kvinder at veksle mellem arbejde og forældreskab

Vi har tidligere beskrevet forskelle mellem kvinder og mænd forud for en familieførogelse. Betragter vi perioden efter barsel, er der også her forskelle og ligheder mellem mænd og kvinders oplevelser med børn og karriere.

Både mænd og kvinder peger i interviews på, at forventninger fra branchen har betydning for, hvordan de blev mødt i deres karriere, efter at de var blevet forældre.

I interviews fortæller flere kvinder, at de er blevet mødt af en forventning om, at de nu vil eller bør prioritere deres rolle som mor fremfor deres karriere.

”Der var så mange, der italesatte: ’Nå, jamen er du så bare mor nu?’ Jeg kom hen på et job, hvor jeg mødte en pianist, jeg har spillet med i flere år, og vi skulle spille samme sted. Der er det jo lidt pudsigt [spørgsmålet]. Jeg skulle også på arbejde og optræde, og så siger han, ’nå, men hvad så, du er jo blevet mor? Ligger du så bare på sofaen eller hvad?’. Jeg er jo her ligesom dig.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

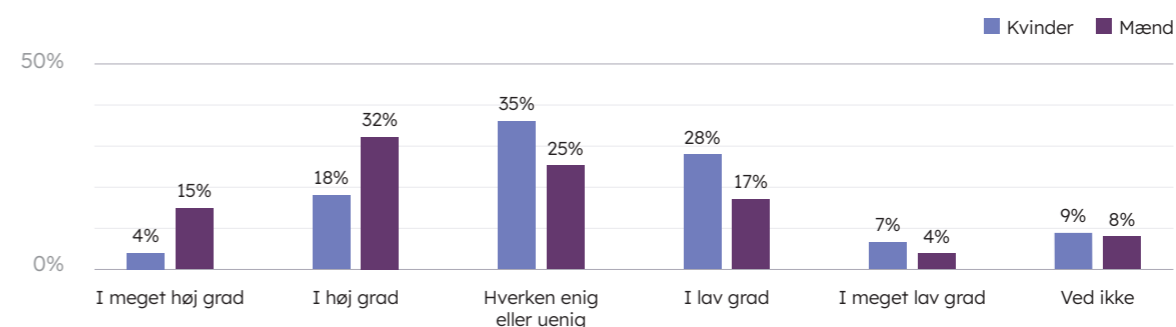
Samtidigt er der i samfundet nogle meget snævre rammer og roller for kvinder, som kan være svære at bryde ud af. For nogle kvinder kan der derfor være en image-konflikt forbundet med at veksle mellem rollen som mor og rollen som sanger. Det gælder både, hvis de ønsker at opretholde deres image fra før de blev mødre, og hvis de ønsker at opbygge et nyt. Mænd står ikke på samme måde med denne udfordring.

”Jeg kender en del sangerinder, hvor det har været enormt svært at skulle ændre deres image. Folk sætter sig meget fast på det kvindelige image af en sangerinde, og så er det ret svært at bryde ud af det og så bryde tilbage igen, hvis man vil det. Nu er vi nok mere inde på seksualisering og alle mulige andre ting, men der har jeg oplevet, at der sker så meget med dem [kvindelige kunstnere], fordi det til dels er et imagebaseret erhverv. Det kræver mere. Det kræver ingenting af mig. Og der sker ikke noget med mig. Der er ikke ændret noget overhovedet.”

– Mand beskæftiget i musikbranchen

Samlet betyder de to forhold, at både mænd og kvinder oplever, at det kan være lettere for mænd at veksle mellem rollen som forælder og rollen som professionel i musikbranchen. Mænd er i mindre grad fysisk påvirket af familieførogelsen, og deres professionelle image bliver i mindre grad kædet sammen med rollen som forældre i modsætning til kvinder. At mænd har lettere adgang til at veksle mellem de to roller, afspejler sig også i, at mænd i musikbranchen i højere grad (47 pct.) end kvinder i branchen (22 pct.) oplever, at det kan lade sig gøre både at have en karriere og et familieliv med børn.

Figur 4.13
Det kan godt lade sig gøre at have en karriere inden for musikbranchen og samtidigt have et familieliv med børn

Note: Figur 4.13 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Det kan godt lade sig gøre at have en karriere inden for musikbranchen og samtidigt have et familieliv med børn' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen, og har 238 respondenter, hvoraf 105 er kvinder, og 131 er mænd. To personer har angivet at have en anden kønsidentitet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

05

Hvilke muligheder oplever kunstnere i musikken i relation til karriere og børn?

Der er ikke kun barrierer forbundet med musikbranchens kultur og beskæftigelsesforhold. Beskæftigelsesforholdene understøtter også en fleksibilitet i hverdagen, som kan opleves mulighedsskabende for at fastholde familieliv og karriere, hvis der samtidig er stabilitet fra en partner. Desuden er der gode muligheder for at indtage flere forskellige arbejdsroller i branchen og derigennem skabe større økonomisk stabilitet og øgede karrieremuligheder.

Disse muligheder udfoldes i de følgende afsnit.

5.1 Arbejdsformen er meget fleksibel, og det er en fordel, hvis man har en partner

I tidligere afsnit har vi fremhævet, at musikbranchen er præget af forskelligartede arbejdsforhold. Disse arbejdsforhold bunder til dels i, at branchen er uforudsigelig i forhold til, hvornår det næste job dukker op. Derudover er arbejdsmarkedet ustruktureret og uigennemsigtigt, og mange har flere forskellige kombinationer af beskæftigelse.

Hvor disse arbejdsforhold tidligere er beskrevet som barrierer – særligt i forbindelse med barsel – medfører de samtidigt også en række muligheder, der kommer frem i undersøgelsens interviews.

Fleksible arbejdsforhold i musikbranchen kan være en fordel for familielivet

Størstedelen af interviewpersonerne i undersøgelsen oplever, at den individuelle arbejdsform i musikbranchen er meget fleksibel, og at det kan give store fordele i hverdagen. De oplever en frihed forbundet med de fleksible arbejdstider og fx at kunne aflevere sent og hente tidligt fra daginstitution eller kunne være hjemme, hvis et barn er syg.

”Vi kan skruer dagene sammen, som vi har lyst til. Det er kun mig, der bestemmer. Der er ikke nogen andre, der bestemmer over mig, og det er jo en kæmpe frihed, som man også skal huske at værdsætte.”

– Kvinde beskæftiget i musikbranchen

“Der er mange ting, hvor vi er begrænsede af, at vores arbejde er så flyvsk og har så få regler og så lidt hjælp at hente til diverse ting, men det vejer også op, at vi har så stor fleksibilitet til at være sammen med vores børn, til at hente fra vuggestue og børnehave, til at aflevere, til at stå sent op med barnet og lave morgenmad, mens mor tager på arbejde, eller far tager på arbejde.”

– Mand beskæftiget i musikbranchen

Disse muligheder hænger sammen med, at knap en tredjedel af kunstnerne i branchen primært kan betegnes som **selvstændige** eller **freelancere**, og derfor selv skaber rammerne for deres arbejdsliv. For kunstnere, der primært er **lønmodtagere**, vil der typisk være andre og formentligt færre muligheder for fleksibilitet.

For kunstnere i musikbranchen, der ikke primært er beskæftiget som **lønmodtagere**, opleves fleksibiliteten som en fordel i hverdagen både for børnefamilier og for nye forældre i forbindelse med barsel.

Partnere understøtter det fleksible arbejdsliv

Bagsiden af det fleksible arbejdsliv, herunder de fleksible arbejdstider, er, at der for både mænd og kvinder i branchen kan være arbejde sent om aftenen eller i weekender, hvor det ikke er muligt at have børn i institution. Beskæftigede i branchen er derfor afhængige af at have en partner eller andre, der kan tage sig af børnene på skæve tidspunkter, hvor der ikke er andre pasningsmuligheder.

Afhængigheden af en partner til at løfte opgaver i familien uden for de klassiske arbejdstider medvirker til, at partnere kan understøtte karrieren for kunstnere i branchen med børn. En undersøgelse fra Koda viser, at langt størstedelen af Kodas medlemmer har en partner. Det angiver 72 pct. af Kodas medlemmer (Kodas mangfoldighedsprofil, 2024).

Der er dog forskel på at have en partner, der også arbejder i musikbranchen, og som har de samme arbejdstider, og en partner uden for branchen med mere faste arbejdstider.

”Det [at have en partner, som arbejder i branchen], tror jeg, havde været sværere. Af flere årsager. Det der med, hvem har mest lov til at holde fri fra arbejde? [...] Så tror jeg måske, jeg ville synes, det var svært at få en balance i hvem, der skal have lov.”

- Mand beskæftiget i musikbranchen

Kunstnere i musikken med en partner, der arbejder inden for almindelig arbejdstid i hverdagene, fortæller, at deres partners forudsigelige skema kan bidrage til stabilitet i hverdagen. Derudover peger de samtidigt på, at deres partner udgør en økonomisk stabilitet, som understøtter deres mulighed for at have en karriere i musikbranchen. Denne oplevelse kommer til udtryk i relation til Covid-19-pandemien, hvor branchens uforudsigelighed

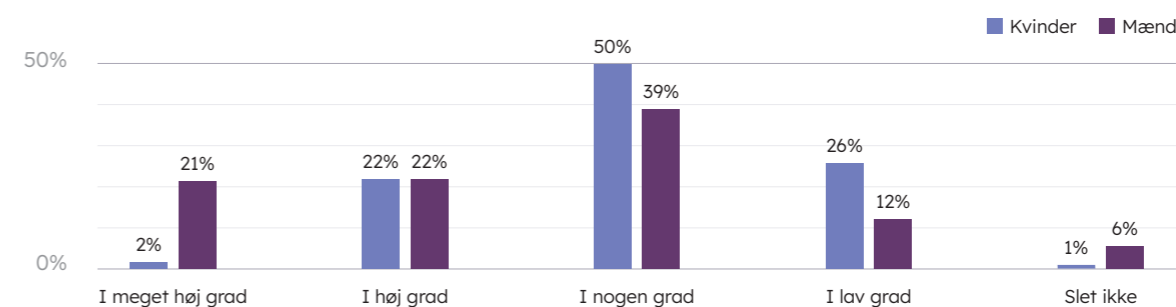
blev særligt tydelig. Flere interviewpersoner oplevede, at spillejobs blev aflyst, og at de derfor havde været dårligt stillet økonomisk, hvis ikke de havde haft en partner med en mere stabil lønindkomst.

“Under Corona ved jeg ikke, hvad jeg skulle have gjort [uden en partner med et fast job]. Altså det var jo ham, der stod med økonomien.”

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Den økonomiske fordel i at have en partner kommer også indirekte til udtryk blandt især kvinder i spørgeskemaundersøgelsen i forbindelse med familieførogelse.

Figur 5.1
Økonomien kan hænge sammen under barsel

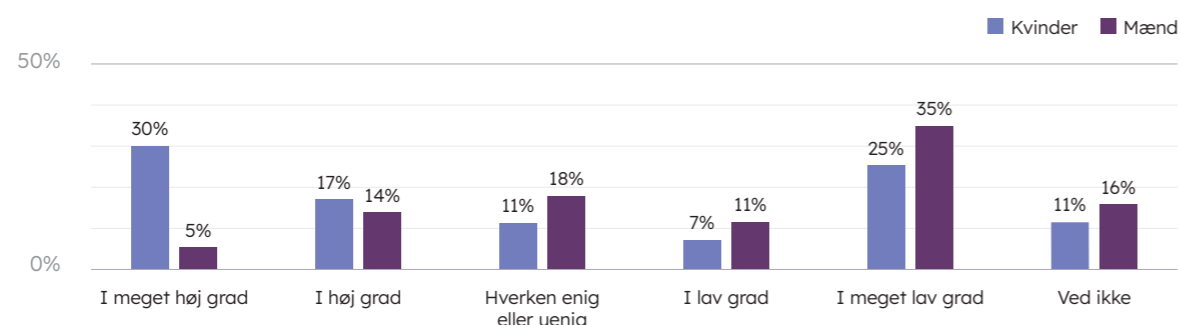
Note: Figur 5.1 viser besvarelsene for personer i spørgeskemaundersøgelsen på spørgsmålet 'I hvilken grad oplever/oplevede du, at din økonomi kan/kunne hænge sammen under barsel?' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til personer i undersøgelsen, der har angivet, at de er på eller har været på barsel og har 129 respondenter, hvoraf 56 er kvinder, og 70 er mænd. Tre personer har angivet en anden kønsidentitet. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Blot 24 pct. af de adspurgte kvinder har oplevet, at deres økonomi kunne hænge sammen under barsel. Det står i kontrast til, at næsten halvdelen af mændene har denne oplevelse (43 pct.).

Generelt tyder fund fra spørgeskemaundersøgelsen på, at partneren især er central for karrieren for kvinder i musikbranchen i forbindelse med familieførogelse. For næsten halvdelen af kvinderne (47 pct.) i undersøgelsen, der har været på barsel, har hensynet til deres karriere haft betydning for fordelingen af barsel mellem dem selv og deres partner. Andelen for mænd er væsentligt lavere (19 pct.).

Forskellen på mænd og kvinder i dette spørgsmål kan skyldes, at mænd generelt set holder kortere barsel, og at der blandt kvinder i branchen er en forventning om, at barsel har betydning for karrieren, som beskrevet i kapitel 4. I relation til barsel tyder det derfor på, at partneren i højere grad understøtter karrieren for kvinder relativt til mænd.

Figur 5.2
Hensynet til karriere har betydning for fordeling af barsel mellem mig og min partner

Note: Figur 5.2 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Hensynet til min karriere i musikbranchen havde betydning for fordelingen af barsel mellem mig og min partner under min seneste barsel' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til personer i undersøgelsen, der har angivet, at de er på eller har været på barsel og har 119 respondenter, hvoraf 54 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet en anden kønsidentitet.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Mens interviewene peger på, at fleksibilitet er en mulighed for at kunne kombinere familie og arbejdsliv for både mænd og kvinder, peger fund fra både spørgeskemaundersøgelsen og interviews samtidigt på, at denne fleksibilitet afhænger af den enkeltes partner. Partneren skaber derfor i endnu højere grad muligheder for familieliv, økonomi og karriere. Særligt for kvinder.

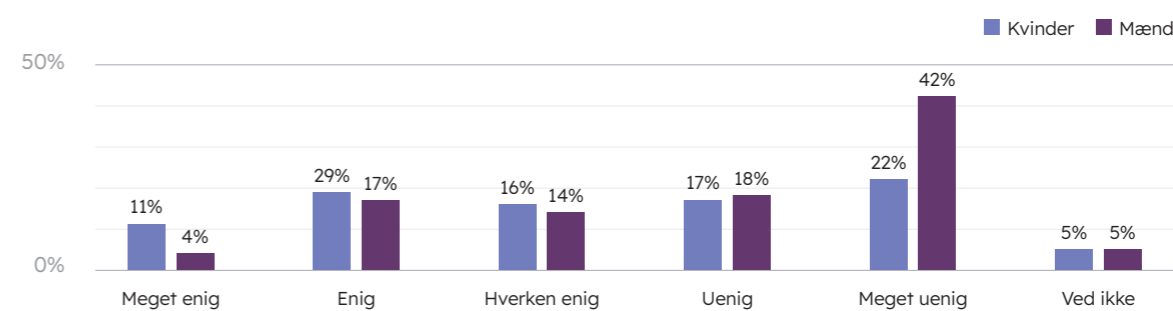
5.2 Beskæftigelsesformen i musikbranchen gør det muligt at udvide sit arbejdsområde

Kunstnere i musikbranchen varetager i mange tilfælde flere forskellige typer af job. Det er muligt at arbejde på flere forskellige områder, og kunstnere i musikken kan derfor vælge at udvide eller sammensætte deres karriere på måder, som bidrager til at skabe stabilitet. Denne mulighed koblet med en passion for branchen betyder, at flere bliver i branchen, efter de har fået børn.

Uforudsigeligheden i musikbranchen betyder, at det er en grundlæggende præmis for mange, at økonomien er ustabil og utilregnelig. I forbindelse med børn kan der dog alligevel opstå et behov for en mere stabil indtægt – eventuelt i tillæg til den, der måtte komme fra en partner.

Behovet for en mere stabil økonomi kommer til udtryk i spørgeskemaundersøgelsen ved, at en stor andel kvinder vælger at løse denne udfordring ved at tage et fast job i forbindelse med at få børn.

Figur 5.3
Jeg har taget et fast job, efter jeg har fået børn, af hensyn til min økonomi

Note: Figur 5.3 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har taget et fast job, efter jeg har fået børn, af hensyn til min økonomi' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen, der har fået børn og har 109 respondenter, hvoraf 44 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet at have en anden kønsidentitet.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

40 pct. af de adspurgte kvinder har valgt at tage et fast job, efter de har fået børn af hensyn til deres økonomi. Mænd træffer i mindre grad den samme beslutning. I undersøgelsen er det 21 pct. af mændene.

Flere vælger desuden at udvide deres beskæftigelse i musikbranchen med flere forskellige typer af opgaver. Noget, der er gode muligheder for i en branche, hvor de beskæftigede i høj grad har et arbejdsforhold, hvor de selv kan bestemme over deres arbejdsopgaver.

Nogle af interviewpersonerne har allerede inden, de fik børn, haft flere forskellige typer af arbejdsopgaver. For nogle skyldes det en lyst til at variere deres arbejdsliv, mens det for andre er et valg truffet med henblik på netop at få børn.

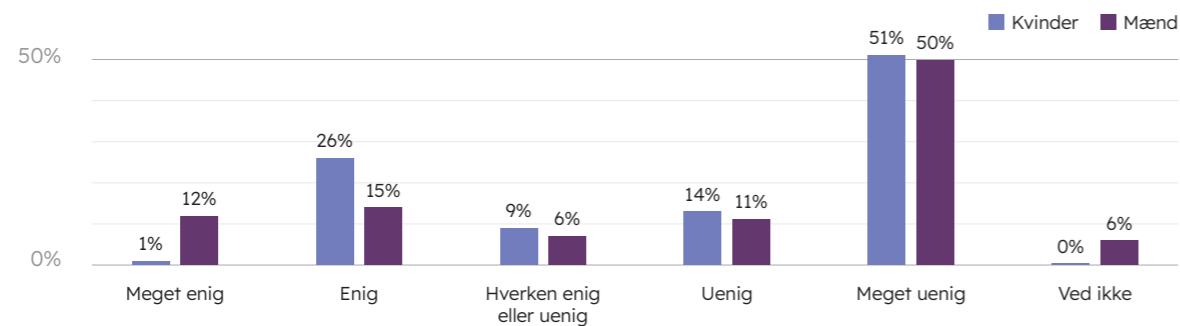
“I lang tid tænkte jeg, at jeg skulle læse til noget andet på et tidspunkt, men så fandt jeg ud af, at jeg kunne udvikle mit undervisningsfag og blive mere fagligt dygtig der og ikke bare være afhængig af at være ude og spille. For det, tror jeg, altid har skræmt mig lidt.”

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Fordi den økonomiske ustabilitet kan være en barriere for familielivet i branchen, opleves de mange forskellige beskæftigelsesmuligheder derfor som en fordel blandt kunstnere i branchen med henblik på stabilitet og som mulighed for at udvikle karrieren.

Det kommer også til udtryk ved, at mange kvinder og mænd (henholdsvis 65 pct. og 61 pct.) angiver, at de ikke har forladt eller tænkt på at forlade musikbranchen af hensyn til deres økonomi, efter at de har fået børn.

Figur 5.4
Jeg har forladt musikbranchen eller tænkt på at forlade musikbranchen af hensyn til min økonomi, efter jeg har fået børn

Note: Figur 5.4 viser besvarelserne for personer i spørgeskemaundersøgelsen på udsagnet 'Jeg har forladt musikbranchen eller tænkt på at forlade musikbranchen af hensyn til min økonomi, efter jeg har fået børn' i andele inden for hvert køn i respondentgruppen. Spørgsmålet er stillet til alle i undersøgelsen, der har fået børn og har 109 respondenter, hvoraf 44 er kvinder, og 63 er mænd. To personer har angivet at have en anden kønsidentitet. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Kodas medlemmer i efteråret 2024 af Tænketanken EQUALIS.

Denne tendens blandt mænd og kvinder viser sig også i interviews. Her fortæller enkelte af kvinderne, at de har overvejet, hvordan et liv uden for branchen ville se ud, men fravalgt det, da det ville stride imod deres passion for musikken.

“Jeg er jo forelsket i branchen, og så får man også knust sit hjerte nogle gange. Men det er her, min lidenskab er, så selvom jeg leger med tanken om 'Gud, kunne det være fedt, hvis man kunne finde den lidenskab et andet sted, hvor strukturerne var lidt mere...', du ved? Så ville jeg måske gøre det, men jeg kan bare ikke finde den der lyst til andre ting.”

- Kvinde beskæftiget i musikbranchen

Kvinder ser sig i højere grad end mænd nødsaget til at sikre sig økonomisk stabilitet efter at have fået børn. Noget som flere gør ved at udvide deres arbejde inden for musikbranchen. I den forbindelse er beskæftigelsesformerne og mulighederne for flere forskellige typer af arbejdsopgaver med til at understøtte, at de kan fortsætte deres karriere, drevet af lidenskaben for musik, på trods af de uforudsigelige økonomiske forhold i branchen.

Analyse & Tal & Kvinde (2022)

Hvorfor er der så få kvinder i musikken? (03/2022)

Tilgået via https://www.koda.dk/media/225201/hvorfor-er-der-sa-fa-kvinder-i-musikken_2022.pdf

Borger.dk (2022a)

Barsel for lønmodtagere: Barn født den 2. august 2022 eller senere

Tilgået 21/11 2024 via: <https://www.borger.dk/familie-og-boern/barsel-oversigt/barsel-loenmodtagere/barsel-loenmodtagere-ny-orlovsmodel>

Borger.dk (2022b)

Barselsregler for selvstændige: Barn født den 2. august 2022 eller senere

Tilgået 21/11 2024 via <https://www.borger.dk/familie-og-boern/barsel-oversigt/barsel-selvstaendige/barsel-selvstaendige-ny-orlovsmodel>

EQUALIS (2023)

Løn under barsel er afgørende for, hvor meget og hvordan barsel fordeles, men også hvilken arbejdsgiver man vil arbejde for (26/09/2023)

Tilgået via <https://equalis.dk/wp-content/uploads/2023/09/Analyse-barselsalliancen.pdf>

EQUALIS (2024)

Diversitetsbarometeret 2024 (02/2023)

Tilgået via https://equalis.dk/wp-content/uploads/2024/02/Diversitetsbarometer_2024.pdf

Kleven, Henrik, Camille Landais, and Jakob Egholt Søgaard. 2019.

Children and Gender Inequality: Evidence from Denmark

American Economic Journal: Applied Economics, 11 (4): 181-209.

Koda (2024)

Fem år med uændret kønsbalance. Kønsstatistik 2024

Tilgået via <https://www.koda.dk/media/225990/kodas-k%C3%B8nsstatistik-2024.pdf>

Koda (2024)

Mangfoldighedsprofil 2024

Tilgået via https://www.koda.dk/media/225845/koda_mangfoldighedsprofil-2024.pdf

---

06

Litteraturliste

EQUALIS

www.equalis.dk